

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12Ps/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822202026
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822202026.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o opatrovanca: J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. U. U. C., T. Č.. XXX, O., zastúpený opatrovníkom: Centrum sociálnych služieb ORAVA, so sídlom Medvedzie 136, Tvrdošín, IČO: 00 632 783, opatrovanec v tomto konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Mesto Tvrdošín, IČO: 00 314 901, v konaní o uvoľnenie finančných prostriedkov, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žiadosťou doručenou súdu dňa 21.10.2022 žiadal opatrovník opatrovanca, aby súd uvoľnil finančné prostriedky z nasporených financií opatrovanca k 30.06.2022 na vyrovnanie nedoplatku na úhrade za poskytovanú sociálnu službu do 30.06.2022 vo výške 559,58 Eur. Podanú žiadosť odôvodnil tým, že nedoplatok na úhrade vznikol z dôvodu, že opatrovanec si platí čiastočnú úhradu, nakoľko jeho príjem (t.j. invalidný dôchodok vo výške 332,50 Eur/mesačne) nepostačuje na platenie plnej úhrady. Uvoľnená suma bude slúžiť výlučne na vyrovnanie nedoplatku a bude zaslaná na príjmový účet zariadenia. Opatrovanec mal na osobnom bankovom účte ku dňu 30.06.2022 vlastné finančné prostriedky vo výške 247,15 Eur a na vkladnej knižke sumu 6.361,22 Eur.

2. Podľa § 23 ods. 2 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

3. Súd po podanej žiadosti opatrovníka Uznesením č.k. 12Ps/23/2022-10 zo dňa 15.11.2022 začal konanie o uvoľnenie finančných prostriedkov z účtu opatrovanca a to z dôvodu, že v danom prípade sa jednalo o podnet, ktorý nespĺňal náležitosti riadneho návrhu. Zároveň v danom prípade bola zistená kolízia záujmov opatrovníka a opatrovanca z dôvodu, že opatrovník ako poskytovateľ sociálnej služby žiada o uvoľnenie finančných prostriedkov z účtu, resp. vkladnej knižky opatrovanca a ich prevedenie na svoj príjmový účet. Z tohto dôvodu súd Uznesením č.k. 12Ps/23/2022-12 zo dňa 15.11.2022 ustanovil opatrovancovi kolízneho opatrovníka mesto Tvrdošín, kde má opatrovanec trvalý pobyt.

4. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Podľa čl. 4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom

konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

Podľa § 33 ods. 1 CMP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak tento zákon neustanovuje, že vec sa môže prejednať bez pojednávania.

Podľa § 111 písm. k) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o správe majetku maloletého.

Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozsudkom, ktorý okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch výkonu rozhodnutia.

5. CMP neupravuje samostatné konanie o správe majetku opatrovanca. Z tohto dôvodu je potrebné pri samotnom postupe v konaní použiť analógiu právnej úpravy konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých upravenej v § 111 CMP.

6. Podľa § 26 Zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 30 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 31.01.2023 za prítomnosti opatrovníka. Kolízny opatrovník svoju neúčasť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 10.01.2023. Vo veci sa súd oboznámením s podnetom a jeho prílohami (rozhodnutie Sociálnej poisťovne o invalidnom dôchodku, evidencia nedoplatku - výpočtový list, kópia vkladnej knižky), oboznámil sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 4Ps/11/2014 a tiež vyjadrením opatrovníka, ktorý uviedol, že navrhuje, aby súd návrh schválil, keďže aj v uvedenej dobe sú nesvojprávne poskytované dané služby a použitie finančných prostriedkov je v záujme klienta. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav veci:

8. V zariadení, v ktorom je opatrovanec umiestnený, sa za pobyt a poskytované sociálne služby musia uhrádzať platby podľa doloženého výpočtového listu. Príjem opatrovanca tvorí invalidný dôchodok, z ktorého je potrebné v zmysle zákona o sociálnych službách vykonávať zrážku vo výške 25 % životného minima a táto čiastka má slúžiť na zabezpečenie bežných potrieb opatrovanca. Po zrazení tejto sumy invalidný dôchodok opatrovanca nepostačuje na plnú úhradu poplatkov za poskytované sociálne služby, preto by opatrovancovi vznikal pravidelný mesačný peňažný záväzok voči zariadeniu. Opatrovanec má finančné úspory na bežnom účte ako aj na vkladnej knižke, ktoré umožňujú úhradu nedoplatku na poplatkoch za sociálne služby. Podľa § 28 Občianskeho zákonníka je opatrovník oprávnený nakladať s majetkom opatrovanca v bežných veciach a schválenie zo strany súdu je potrebné len pri nakladaní s majetkom, ktoré nie je bežnou vecou. Pokiaľ ide o nakladanie s majetkom a nejde o bežnú vec, vyžaduje sa pre platnosť takéhoto právneho úkonu, za osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, schválenie súdu.

9. Súd v tomto prípade posudzoval aj stret záujmov opatrovanca a opatrovníka, nakoľko opatrovník je aj poskytovateľom sociálnej služby pre opatrovanca a uvoľnené finančné prostriedky majú byť tak prevedené na jeho účet. Takýto prevod finančných prostriedkov opatrovanca na účet opatrovníka súd vyhodnotil tak, že je v najlepšom záujme opatrovanca, ktorý sociálnu službu užíva a aj ju potrebuje. V prípadoch, že opatrovanec disponuje finančnými prostriedkami, tak je úlohou opatrovníka, aby nedoplatok za poskytovanie sociálnej služby v mene opatrovanca uhradil.

10. Pojem „bežná vec“ Občiansky zákonník nevymedzuje. Právny poriadok tiež nikde neobsahuje výslovné rozdelenie právnych úkonov na bežné právne úkony a právne úkony presahujúce rámec bežných vecí, interpretácia týchto pojmov je teda vecou tzv. posúdenia konkrétneho prípadu. Za bežné právne úkony možno spravidla považovať právne úkony týkajúce sa vecí a záležitostí nižšej hodnoty, ako sú napr. pravidelné platby a príjmy (platenie inkasa, poisteného, daní), prijatie výťažku z majetku,

nájomného, úrokov, bežná údržba nehnuteľností a pod. Schválenie súdom je potrebné pri právnych úkonoch, ktoré vzhľadom k ich absolútnej majetkovej hodnote, majetkovým pomerom opatrovanej osoby ako aj zložitosti právneho úkonu možno považovať za vec presahujúcu rámec bežných vecí správy majetku. Pôjde najmä o právne úkony týkajúce sa vecí väčšej hodnoty, najmä pri prevodoch nehnuteľností, pri uzatvorení dedičských dohôd, odmietnutí dedičstva a podobne.

11. Za bežnú vec je možné považovať akékoľvek nakladanie so zvereným majetkom, a to až dovtedy, ak vzniknú pochybnosti, že už takýto dispozičný úkon opatrovníka so zvereným majetkom nespĺňa charakteristiku bežnosti (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.01.2012, sp. zn. 1Sžr/46/2011).

12. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že úhrady opakujúcich sa platieb súvisiacich s poplatkami za poskytované sociálne služby v zariadení, je možné považovať za bežnú záležitosť. Úhrada poplatkov za sociálne služby z úspor opatrovanca je bežným úkonom slúžiacim k zabezpečeniu základných životných potrieb osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, preto vykonať takýto úkon je opatrovník oprávnený aj bez súhlasu súdu, keďže ide o úkon v bežnej veci opatrovanca. V tomto prípade sa tiež jedná o situáciu kedy dochádza k stretu záujmov opatrovanca a poskytovateľa sociálnej služby (opatrovníka), avšak je v najlepšom záujme opatrovanca, ktorý sociálnu službu užíva a aj ju potrebuje, aby za ňu poskytovateľovi (opatrovníkovi) platil. S poukazom na uvedené súd návrh ako nedôvodný zamietol.

13. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

14. Súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 277 ods. 1 CMP dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Tento podáva súdu pravidelne správy aj o spôsobe nakladania s majetkom osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony. V týchto správach opatrovník uvedie ako nakladal s majetkom opatrovanca pri zabezpečení úhrad za poskytované sociálne služby.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a nepriznal ich žiadnemu účastníkovi, nakoľko súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zaviazanť ktoréhokoľvek z účastníkov na náhradu trov druhého účastníka (§ 55 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 364 CSP).